

Jakelussa mainitut

LAUSUNTOPYYNTÖ TORNIONJOEN KALASTUSSÄÄNTÖÄ KOSKEVISTA MUUTOSTARPEISTA VUODELLE 2019

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoja Suomen tavoitteiksi Tornionjoen kalastussääntöön tarvittavista muutoksista vuodelle. Kalastussäännön 16 § mukaisista muutoksista neuvotellaan Ruotsin kanssa 6.3.2019. Esityksiä tarvittavista muutoksista on alustavasti pyydetty 13.12.2018 lähetetyllä lausuntopyynnöllä.

Saatujen lausuntojen perusteella maa- ja metsätalousministeriön ehdottaa, että kaikki vuonna 2018 sovelletut määräykset ylläpidetään (pöytäkirja lausuntopyynnön liitteenä). Tämän lisäksi ehdotetaan seuraavia kalastussäännöstä poikkeavia määräyksiä:

Harjuksen kevätrauhoitus

Muutosesitys: Poiketen kalastussäännön 11 §:stä Harjus on rauhoitettu 1.4 - 30.5 Tornionjoessa Muonionjoen yhtymäkohtaan saakka. Muonionjoessa ja yläpuolisilla alueilla rauhoitus ei olisi voimassa.

Perustelut: Lapin ELY -keskus on selvittänyt harjuskantojen tilaa keskustelemalla asiasta eri osapuolten kanssa. Huolta harjuskantojen tilasta on esitetty lähinnä alaosalla jokea. Harjukselle on lausunnoissa esitetty rauhoitusaikaa pilkintäkaudelle. Harjus on paikallinen kala. Kalat kokoonnutvat keväällä tietyille alueille, josta niitä on helppo pilkkiä. Tehokas kevätpilkintä voi heikentää kantoja.

Kalastusasetuksen mukaan harjus on Suomessa sisävesillä rauhoitettu 1.4 - 31.5 leveyspiirin 67°00'N eteläpuolella. Pohjoisessa rauhoitusta ei ole. Rauhoitus ei kuitenkaan ole ollut voimassa Tornionjoella. Tässä esitetty rauhoitusalue Muonionjokeen asti on lähellä asetuksen mukaista 67. leveyspiiriä ja yhtenäistäisi siten kalastussäännön määräykset harjusta koskevien kansallisten määräysten kanssa.

Lohen kulkuverkkopyynnin pyyntiajan rajoittaminen

Jokialueella lohien kulkuverkkopyyntiä (kalastussääntö 11 § 4 momentti 2 kohta) ehdotetaan kiellettäväksi viimeisenä viikonloppuna (toinen viikonloppu juhannuksen jälkeen). Nykyisen kalastussäännön pidemmällä kulkuverkkopyynnin kaudella saatu lohisaalis on moninkertaistunut aiemmasta saalismäärästä. Vuosina 2015-2017 Suomen ja Ruotsin lohien kulkutuksen yhteisaalis on vaihdellut 2 189 – 3 456 lohien välillä, joka on muodostanut n. 17 %:ia jokisaaliista. Lohien nousun kaikuvaikutuksessa Kattilakoskella on voitu havaita merkittävä nousulohien vähentyminen kulkuverkolle sallittujen päivien yhteydessä. Tämä antaa viitteitä siitä, että kulkutus vaikuttaa merkittävästi nousevien lohien määriin ja on joessa tapahtuvana erityisen tehokkaana kalastusmuotona tarpeen nykytilanteessa rajoittaa.

Kalastuskautta 2019 koskevien muiden esitysten osalta ministeriö tuo esille seuraavia näkökulmia:

Tornionjoen edustan merialueella tapahtuvan lohenkalastuksen aloitusaika

Ministeriö odottaa Luonnonvarakeskuksen Luken ja Ruotsin maatalousyliopiston SLU:n yhteisen biologisen selvityksen valmistumista kalastussääntöjen arvioimiseksi vuodelle 2019. Tämä selvitys muodostaa tärkeän perustan lohenkalastuksen aloitusajankohdan arvioimiseksi. Selvitys valmistuu ennen neuvottelujen käymistä. Selvitys on valmistuttuaan julkinen.

Kilpisjärven kalastuskiellon 1.10 - 15.11 poistaminen

Syksyisen kalastuskiellon poistamista on esitetty järven runsaiden siikakantojen tehokkaan kalastuksen mahdollistamiseksi. Rauhoitus on voimassa nierjän kudun turvaamiseksi.

Kalastussäännön mukaan kalastus on kielletty 15.9 - 15.12 välisen ajan. Kilpisjärvellä rauhoitusaikaa lyhennettiin vuonna 2017. Lyhennetty rauhoitusaika on ollut voimassa kaksi kalastuskautta. Uudet kalatalousalueet aloittavat toimintansa tänä vuonna ja ryhtyvät laatimaan kalavesien käyttö- ja hoitosuunnitelmia. Nierjän kuturauhoituksen poistamisen mahdollisuutta on syytä arvioida käyttö- ja hoitosuunnitelman laatimisen yhteydessä. Rauhoituksen poistoon ei siksi esitetä muutosta tässä vaiheessa.

Lippokalastusajan jatkaminen

Kalastussäännön mukaan lippokalastus voi alkaa vasta juhannusviikolla. Alkamisaikaa varhennettiin vuonna 2015 kesäkuun 15. päivään ja vuonna 2017 kesäkuun 8. päivään. Alkamisajan varhennusta ei nousulohimäärän vähentymisen vuoksi voi pitää perusteltuna. Siikakannatkaan eivät ole vahvistuneet siten, että lippoamisen aloitusta voisi aikaistaa.

Heittopainolla tapahtuvan viehekalastuksen kieltäminen Kukkolankosken alapuolella

Asia oli esillä ennen vuoden 2018 kalastuskautta Ruotsin viranomaisten kanssa käydyissä neuvotteluissa. Ruotsi ei hyväksynyt tämän tyyppistä hyvin paikallista kysymystä koskevaa kieltoa kalastussääntöön. Kielto on siksi syytä toteuttaa kansallisesti. Rajoituksen toteutustapa jää Lapin ELY -keskuksen harkittavaksi.

Kalastussäännön apajapaikkaliite

Uusia apajapaikkoja ei esitetä lisättäväksi. Vaarankoskea koskevaan lippo-apajapaikkaan liittävään mahdolliseen virheen korjaamiseen etsitään erillistä ratkaisua neuvottelujen ulkopuolella.

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 26.2.2019 ensisijaisesti sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo@mmm.fi tai kirjeitse osoitteeseen maa- ja metsätalousministeriö, PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO. Sähköiset lausunnot tulee toimittaa pdf-, Word- tai rtf -tallennusmuodossa. Lausuntoja voivat antaa myös muut kuin jakelussa mainitut tahot.

Tämä lausuntopyyntö on lähetetty vain sähköisenä.

Lisätietoja antavat neuvottelevat virkamiehet Tapio Hakaste (tapio.hakaste@mmm.fi, puh. 0295 62152) ja Orian Bondestam (orian.bondestam@mmm.fi, puh. 0295 62494).

Osastopäällikkö

Juha S. Niemelä

Neuvotteleva virkamies

Tapio Hakaste

Ministeriön lausuntopyyntö liitteineen löytyvät MMM:n internet-sivustolta <http://mmm.fi/lausunnolla>

Ministeriöön saapuvat lausunnot tästä asiasta löytyvät osoitteesta:

<https://mmm.fi/hankkeet>, Tornionjoen kalastussäännön muutostarpeet vuodelle 2019

LIITTEET:

Tornionjoen kalastussääntöä koskeva pöytäkirja vuodelta 2018

JAKELU

Kaakamoniemen lohivatoyhtymä
Kukkolan siikakalastusyhtymä
Kilpisjärven kyläyhdistys ry
Lapin ELY-keskus/kalatalous
Lapin kalatalouskeskus
Lapin liitto
Lapin Vapaa-ajankalastajat
Matkakosken siikakalastusyhtymä
Matkakosken Lippomiehet ry
Perämeren Kalatalousyhteisöjen Liitto
Peräpohjolan poliisilaitos
Pohjois-Perämeren Ammattikalastajat
Luonnonvarakeskus
Saamelaiskäräjät
Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio
Tornio-Muoniojokiseura
Metsähallitus
Ympäristöministeriö

Allekirjoitettu lausuntopyyntö on maa- ja metsätalousministeriön arkistossa.